

ton, 23. oktober 2007

Avtalt arbeidstid og arbeidstidsordninger

Formålet med denne analysen er å se på hvordan de ansatte fordeler seg på ukentlig arbeidstid etter ulike arbeidstidsordninger. Det vil si ordinær dagtid, skift/turnus eller annet arbeid utenom dagtid. Denne analysen vil gjøres ved å bruke tverrsnittsdata fra Arbeidskraftundersøkelsen (AKU) for lønnstakere (ansatte) i ulike aldersgrupper og kjønn sett i forhold til andelen ansatte i disse aldersgruppene. I tillegg vil vi se på de ulike arbeidstidsordningene utenom dagtid hver for seg.

Sysselsatte er ifølge AKU alle personer som utførte inntektsgivende arbeid av minst én times varighet i undersøkelsesuka, eller som var midlertidig fraværende fra slikt arbeid pga. sykdom, ferie, lønnet permisjon eller lignende. Yrkesstatus grupperer de sysselsatte etter om de er ansatte/lønnstakere, selvstendig næringsdrivende eller familiemedlemmer uten fast avtalt lønn.

1. Arbeidstidsordninger - definisjoner

I dette avsnittet gir vi en kort beskrivelse av kartleggingen av arbeid utenom ordinær dagtid i Arbeidskraftundersøkelsen (AKU). I vedlegg 1 er det en beskrivelse av de mest vanlige typene av arbeid utenom ordinær dagtid i arbeidsmarkedet.

Kartleggingen i Arbeidskraftundersøkelsen (AKU)

Skift- eller turnusarbeid forstås vanligvis som arbeidstidsordninger hvor arbeidstiden legges til ulike tider av døgnet i nærmere angitte perioder. Dette regnes som allment kjent, og er ikke presisert i selve spørreskjemaet. Manglende presisering kan føre til at ansatte som for eksempel bare arbeider kveldsvakter, vil svare at de arbeider skift- eller turnus, mens det egentlig skulle være klassifisert som regelmessig kveldsarbeid. Det spørres kun om skift- eller turnusarbeid i hovedjobben.

Spørsmålene om **arbeidstidsordning/arbeid utenom ordinær dagtid** (kvelds- og nattarbeid, lørdags- og søndagsarbeid) skal for de ansatte referere seg til det som er nedfelt i arbeidsavtalen, og ikke arbeid som mer eller mindre sporadisk blir utført på disse tidene. Det spørres om dette både i hoved- og bijobb (frem til 2006). Kveldsarbeid er definert som arbeid mellom kl 18.00 og 22.00. Nattarbeid gjelder tidsrommet 22.00-06.00.

De som oppgir at de har arbeid utenom ordinær dagtid (skift/turnus eller ikke), spørres også om de har det "regelmessig" eller "av og til", men i publiseringen og i denne analysen har vi valgt å holde oss til "regelmessig".

Spørsmålet om arbeidstidsordninger, deriblant skift- eller turnusarbeid, var frem til 2006 bare med i 2. kvartalsundersøkelsen, deretter til en fjerdedel av utvalget hvert kvartal. På grunn av omleggingen av AKU vil denne analysen kun dekke årene 2001-2005.

2. 631 000 arbeider utenom vanlig dagtid

Før vi ser på hvordan de ansatte fordeler seg på ukentlig arbeidstid etter ulike arbeidstidsordninger vil vi gi en oversikt over hvor mange ansatte som arbeider utenom ordinær dagtid.

Hver tredje ansatt arbeider utenom vanlig dagtid (mandag-fredag kl. 06-18) ifølge AKU i 2. kvartal 2005. Totalt utgjorde dette 631 000 ansatte. De fleste hadde en skift- eller turnusordning. Andelen som arbeidet utenom vanlig dagtid i hovedjobben i 2005 er omtrent på samme nivå som i 2004, men har økt med to prosentpoeng fra 2001. Tabell 1 viser antall personer (ansatte) som regelmessig arbeider utenom ordinær dagtid fordelt på hovedjobb og bijobb.

Tabell 1. Andel ansatte som regelmessig arbeider skift- eller turnus, etter ulike kombinasjoner av arbeidstidsordninger. 2 kvartal 2001-2005. Prosent.

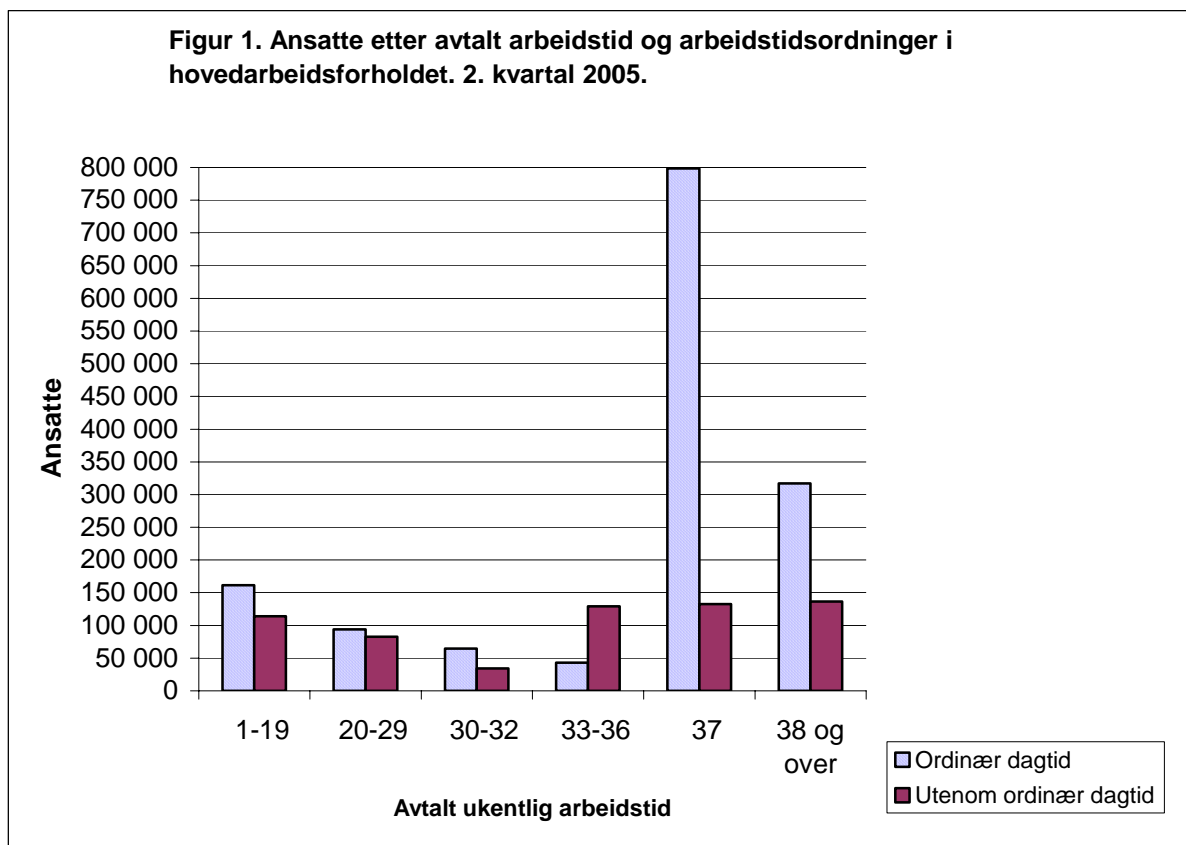
	2. kv. 2001	2. kv. 2002	2 kv. 2003	2 kv. 2004	2. kv. 2005
Ansatte i alt	100	100	100	100	100
Andel ansatte som arbeider ordinær dagtid	71,2	70,3	69,1	69,7	69,4
Andel ansatte som arbeider utenom ordinær dagtid i hovedarbeidsforholdet, herav:	27,7	28,5	29,7	29,3	29,8
Skift- eller turnus i alt	20,7	21,3	22,4	21,8	22,3
Lørdags- og/eller søndagsarbeid	11,4	12,7	13,1	12,1	12,6
Kveld- og/eller nattarbeid	4,0	3,8	4,2	4,3	4,1
Alle ordningene samtidig	4,1	3,5	3,9	4,3	4,3
Uoppgitt	1,2	1,3	1,3	1,2	1,3
Ikke skift- eller turnus i alt	7,0	7,2	7,2	7,5	7,5
Lørdags- og/eller søndagsarbeid, regelmessig	4,6	4,9	4,7	4,8	4,8
Kvelds- og/eller nattarbeid, regelmessig	2,1	1,9	2,1	2,2	2,3
Alle ordningene, regelmessig	0,4	0,4	0,4	0,5	0,5
Andel ansatte som arbeider utenom ordinær dagtid i biarbeidsforholdet, herav:	1,1	1,2	1,2	1,0	0,8
Ikke skift- eller turnus i alt					
Lørdags- og/eller søndagsarbeid, regelmessig	0,7	0,9	0,8	0,6	0,5
Kvelds- og/eller nattarbeid, regelmessig	0,3	0,3	0,3	0,3	0,2
Alle ordningene, regelmessig	0,1	0,1	0,1	0,3	0,1

I den videre analysen ser vi kun på hovedarbeidsforholdet, hvis ikke annet er nevnt.

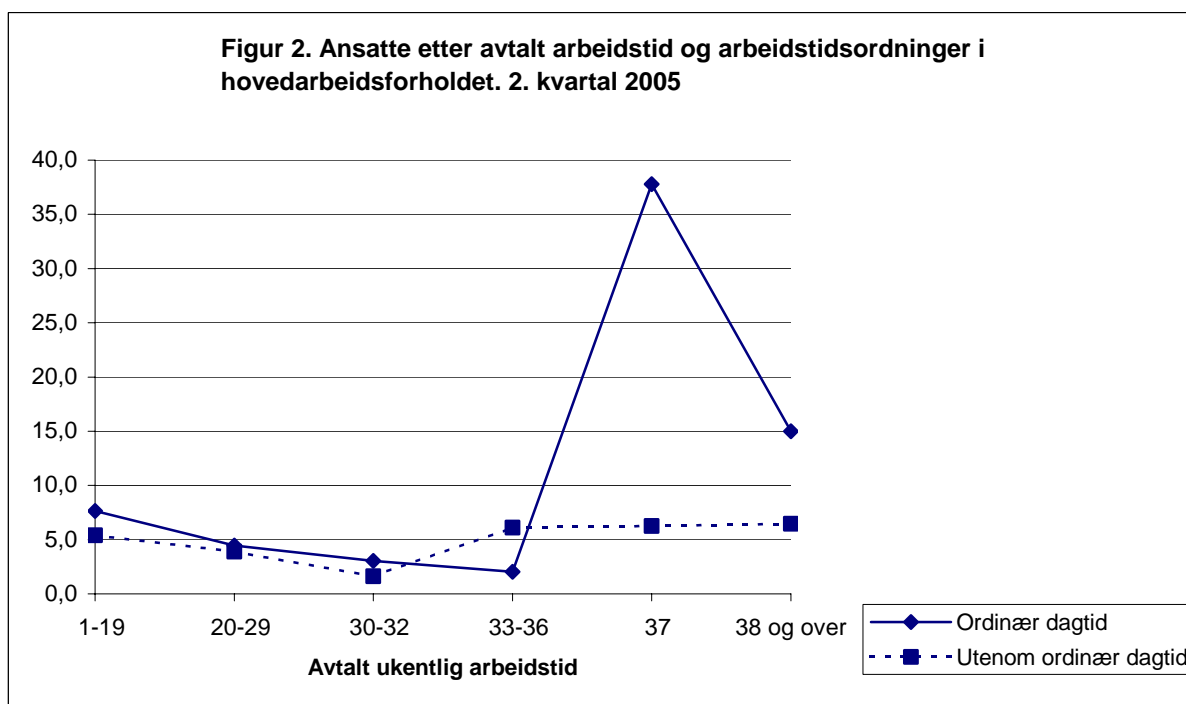
2.1 Ukentlig arbeidstid

Gjennomsnittlig avtalt arbeidstid for lønnstakere var på 33,7 timer per uke 2. kvartal 2005. **Avtalt arbeidstid** er det antall arbeidstimer per uke som den ansatte ifølge arbeidskontrakten skal være på arbeid. Eventuelt fravær fra arbeidet pga. sykdom, ferie e.l. skal ikke trekkes fra i avtalt arbeidstid, og overtid skal ikke medregnes hvis denne ikke er fast avtalt. For ansatte som ikke har noen arbeidstidsavtale får vi oppgitt deres vanlige (gjennomsnittlige) arbeidstid per uke.

Som både figur 1 og 2 viser er det mest vanlig med arbeid på 37 timer eller mer per uke hvis man har vanlig dagtid. Andelen ansatte er omtrent lik (over 6 prosent) for de med arbeidstid på 33-36 timer, 37 timer og 38 timer og mer per uke for de som arbeider utenom vanlig dagtid. Av de med arbeidstid under 32 timer, er det de med kort deltid (1-19 timer) som har høyest andel arbeid utenom vanlig dagtid.

De fleste (75 prosent) som har avtalt ukentlig arbeidstid på 33-36 timer per uke arbeid utenom ordinær dagtid. Mens nesten halvparten av de som har lang deltid (20-29 timer) har regelmessig arbeid utenom ordinær dagtid.

Figur 2 viser både fordelingen av de ansatte etter avtalt ukentlig arbeidstid (andeler) og andel med og uten ordinær dagtid. Det vil si at i figur 2 ser vi at 38 prosent av alle ansatte har en avtalt arbeidstid på 37 timer per uke på ordinær dagtid. Tilsvarende for de som arbeider utenom ordinær dagtid har 6 prosent 37 timer per uke. Det betyr at nesten halvparten (44 prosent) av totalt antall ansatte arbeider 37 timer per uke.

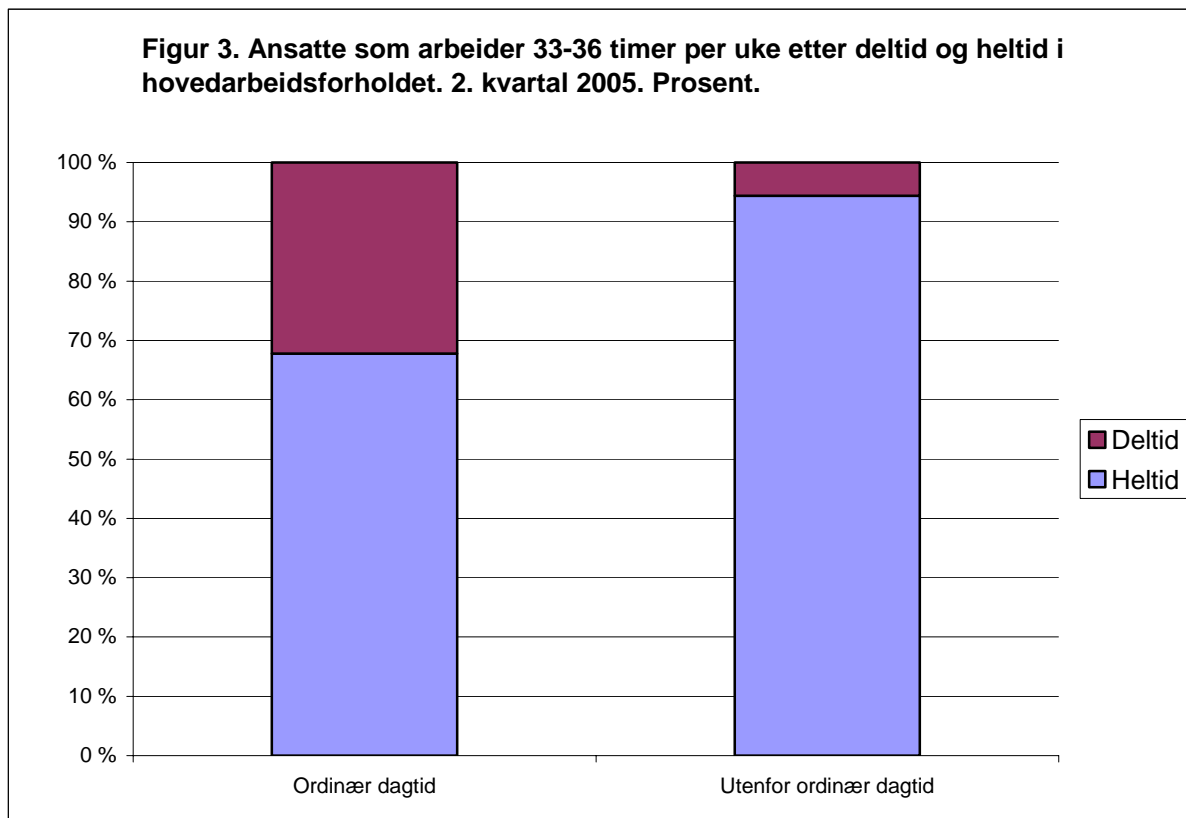
I 2006 hadde 83 prosent (1 224 000) av de ansatte med ordinær dagtid en arbeidstid på 30 timer eller mer per uke i hovedjobben. Mens 69 prosent (432 000) av de som arbeider utenom vanlig dagtid har arbeidstid på 30 timer eller mer.

De personer som svarer at de har avtalt ukentlig arbeidstid på 32-36 timer får også spørsmål om dette er en deltids- eller heltidsjobb. Fordelingen på **Heltid/deltid** beregnes av avtalt/vanlig arbeidstid. Arbeidstid på 37 timer og over er heltid, samt arbeidstid på 32-36 timer hvor intervjupersonen bekrefter at dette utgjør heltid i vedkommendes yrke. Deltid er dermed avtalt arbeidstid under 32 timer, samt de som har avtalt arbeidstid 32-36 timer hvor dette ikke er heltid.

Det er relativt få av de totalt antall ansatte som har arbeidstid på 33-36 timer - 8,1 prosent (172 000), men 129 000 av disse har arbeidstid utenom ordinær dagtid. Vi velger å se nærmere på gruppen som arbeider 33.0-36.9 timer og om dette er deltids- eller heltidsarbeid, fordi det er i dette intervallet skift- eller turnusarbeid er definert som heltidsarbeid i følge tariffavtalene (vedlegg 1).

94 prosent av de som har en arbeidstid på 33-36 timer per uke og som har arbeid utenom ordinær dagtid har en heltidsjobb, mens 68 prosent av de med ordinær dagtid sier at dette er en heltidsjobb. Årsaken til denne forskjellen må være at den tariffbestemte arbeidstiden for skift- eller turnusarbeid ligger mellom 33,6 timer og 36,5 timer og dette er heltidsstillinger.

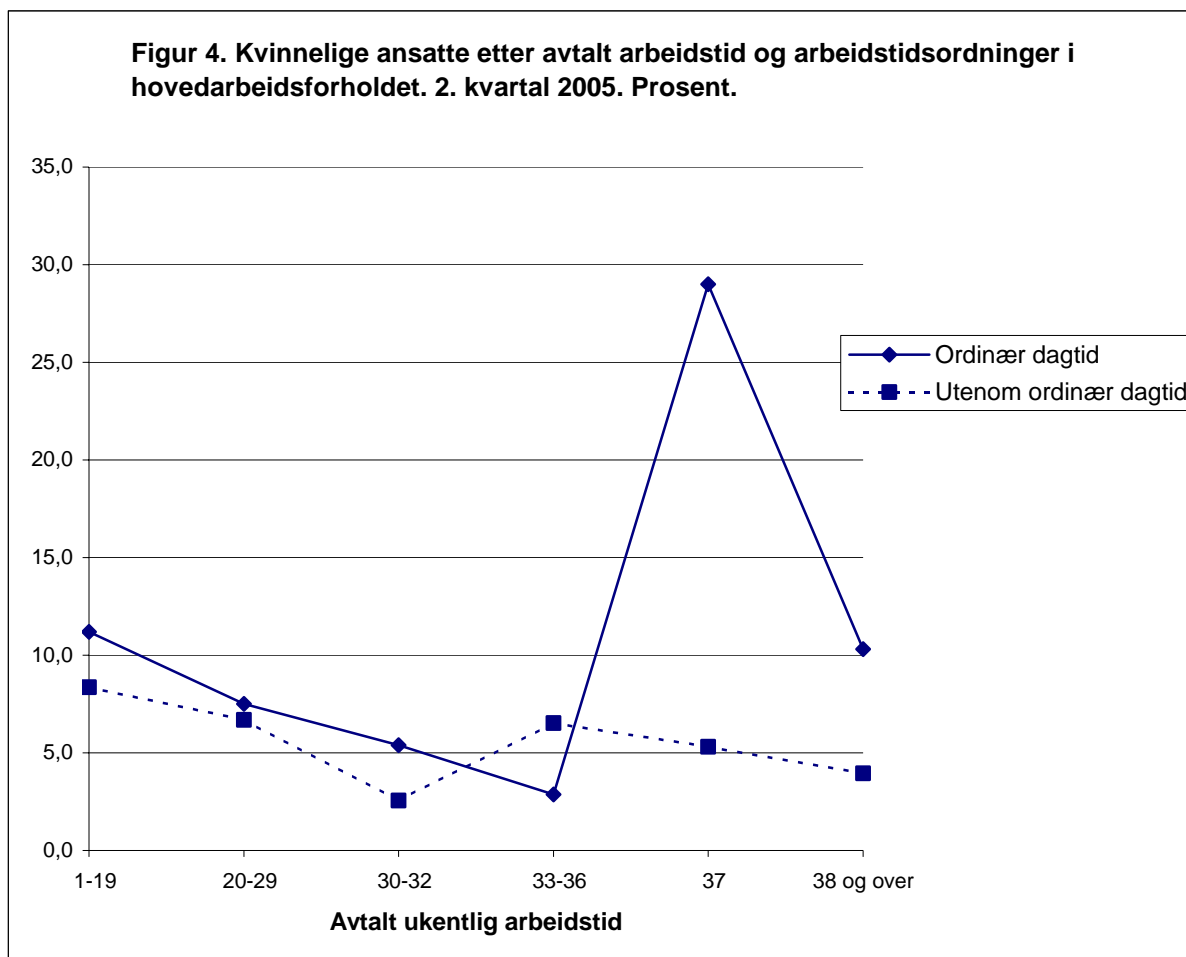
Det var forventet at andelen med heltidsarbeid skulle være lavere enn 68 prosent for de med ordinær dagtid og med en ukentlig arbeidstid på 33-36 timer. De to største næringen i denne relativt lille gruppen (43 000) er helse- og sosialtjenester (11 564) og undervisning (10 348). Andelen med heltidsjobber og en avtalt arbeidstid på 33-36 timer per uke var for disse to næringene på henholdsvis 67 og 57 prosent. Andre næringer med antall ansatte med arbeidstid i dette tidsintervallet og med høy andel heltidsjobber er varehandel (66 prosent), finansiell- og forretningsmessigtjenesteyting (79 prosent), transport- og kommunikasjon (84 prosent) og industri- og bergverksdrift (89 prosent). Totalt antall ansatte for disse fire gruppene med arbeidstid på 33-36 timer var fra 2 500 til 5 300.

2.2 Kjønn

Kvinner arbeidstid fordeler seg i langt større grad enn mennenes på timeintervaller lavere enn heltid. Halvparten av de kvinnelige ansatte har en arbeidstid (i hovedjobben) på 1-36 timer i uken. Bare 18 prosent av mennene er i samme kategori. 2. kvartal 2005 var den gjennomsnittlige avtalte arbeidstiden på 36,7 timer for menn og 30,4 timer for kvinner i hovedjobben.

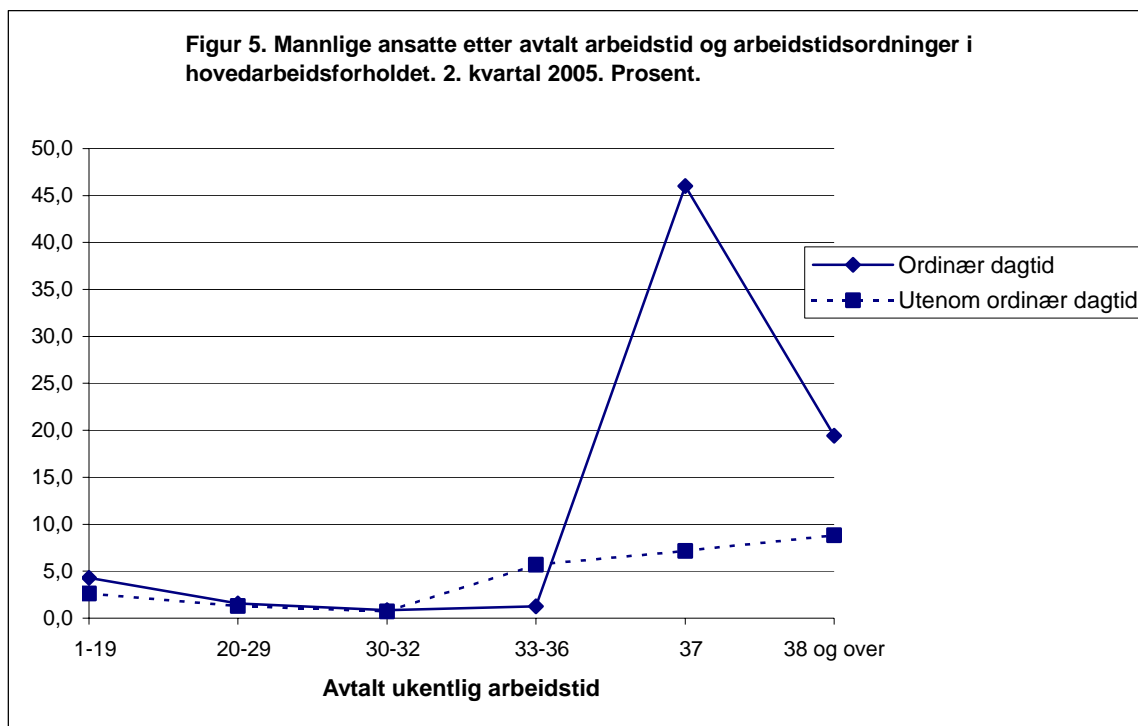
Figurene 4 og 5 viser tydelig denne forskjellen i menn og kvinners avtalte ukentlige arbeidstid. Over halvparten (53 prosent) av alle de mannlige ansatte har 37 timer per uke, mens kun 34 prosent av alle de kvinnelige ansatte har denne arbeidstiden. I tillegg er det langt vanligere for menn med arbeidstid på mer enn 37 timer per uke enn for kvinner.

I figur 4 ser vi at den mest utbredte arbeidstiden for kvinnelige ansatte, foruten 37 timer per uke er 1-19 timer. Det er omtrent like mange kvinner som har avtalt arbeidstid på 20-29 timer som 38 timer og mer. Hvis vi ser på arbeid utenom ordinær dagtid for kvinner ser vi at andelen med slikt arbeid er synkende med økende avtalt arbeidstid, med unntak for arbeidstid i intervallet 30-32 timer. Figur 4 viser også at nesten halvparten av kvinner med kort og lang deltid har arbeid utenom ordinær dagtid.

For menn er bildet nesten motsatt. Andelen med arbeid utenom ordinær dagtid stiger med økende avtalt arbeidstid fra 33 timer per uke.

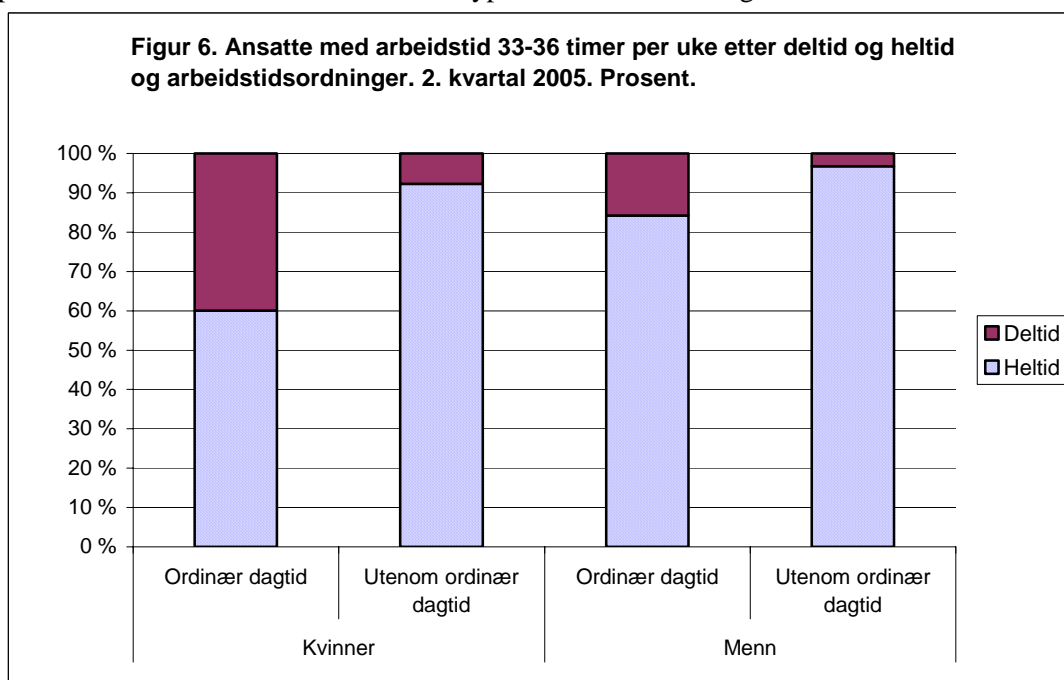
Arbeid utenom ordinær dagtid er vanligere for kvinner (34 prosent) enn for menn (26 prosent). Ser vi bare på de som arbeider mer enn 30 timer i uken er kjønnsforskjellen mindre. 28 prosent av kvinnene og 25 prosent av mennene, som har avtalt arbeidstid på 30 timer eller mer per uke, arbeidet utenom ordinær dagtid og da oftest som skift- eller turnusarbeid.

Av de 343 000 kvinner som arbeider utenom vanlig dagtid har 20 prosent (67 000) avtalt arbeidstid på 33-36 timer per uke. Tilsvarende for de 288 000 mennene som arbeider utenom vanlig dagtid har 22 prosent (62 000) avtalt arbeidstid på 33-36 timer per uke. Selv om det er omtrent like mange kvinner og menn med arbeid utenom ordinær dagtid og med arbeidstid på 33-36 har mennene oftere dette som en heltidsstilling enn kvinner (figur 6).

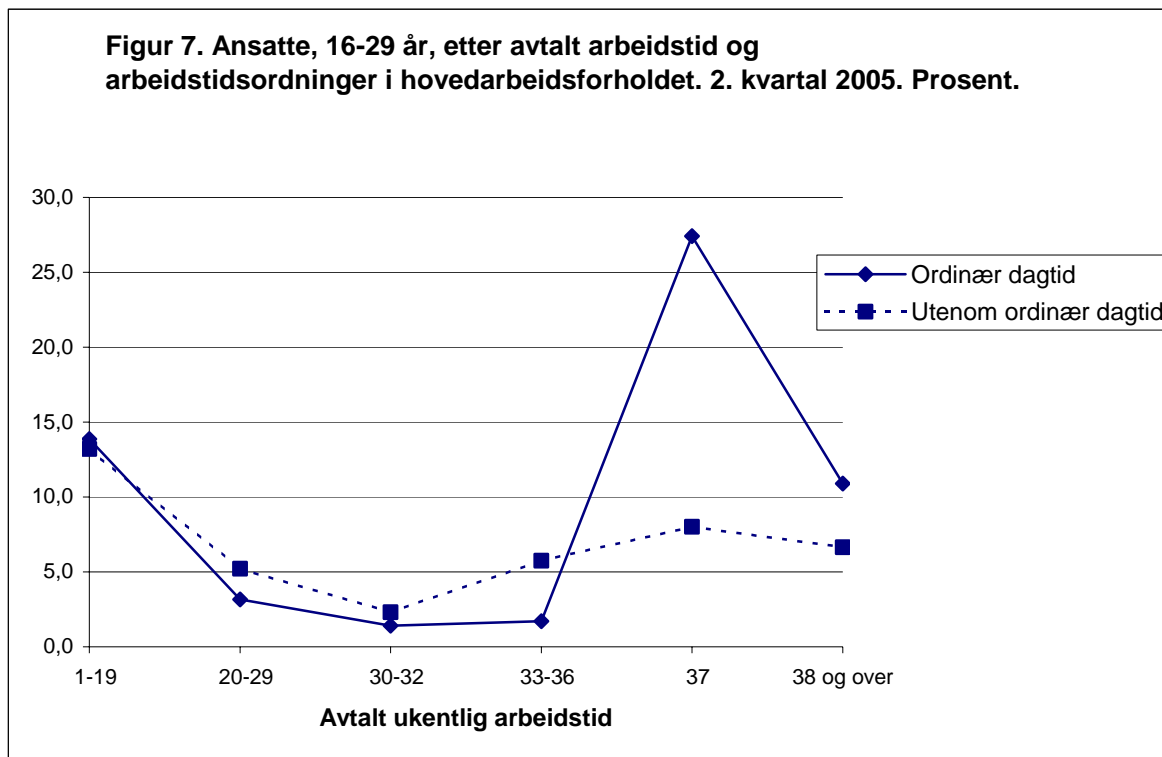
Figur 6 viser som figur 3 at det var uventet høy andel med heltidsarbeid i arbeidsintervallet 33-36 timer for de som arbeider vanlig dagtid. 29 000 av de 43 000 med denne arbeidstiden er kvinner, slik at det er relativt få menn. I helse- og sosialtjenester, transport- og kommunikasjon og finansiell- og forretningsmessigtjenesteyting har alle mennene dette som heltidsjobber. For kvinner derimot har 58 prosent en heltidsjobb i helse- og sosialtjenester med avtalt arbeidstid på 33-36 timer på dagtid.

Det betyr at de deltidsansatte som arbeider utenom vanlig dagtid oftest er kvinner (78 prosent), mens 60 prosent av de heltidsansatte med denne typen arbeidstidsordning er menn.

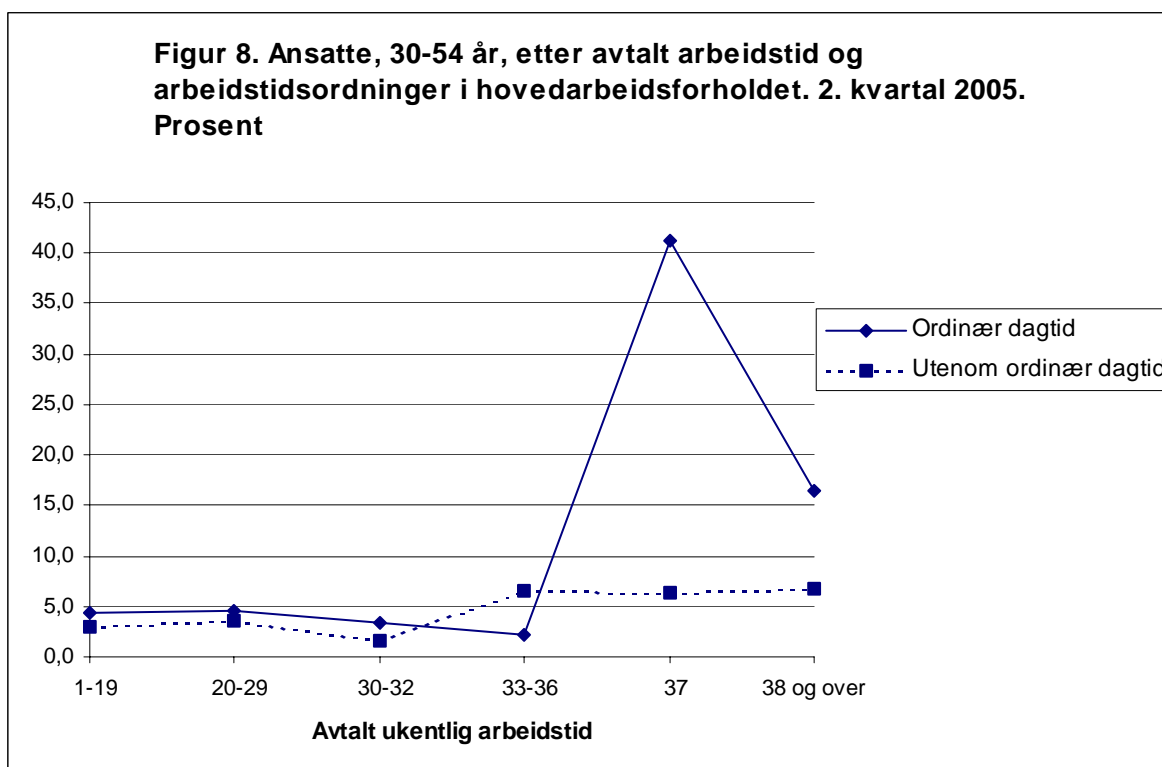

2.3 Alder

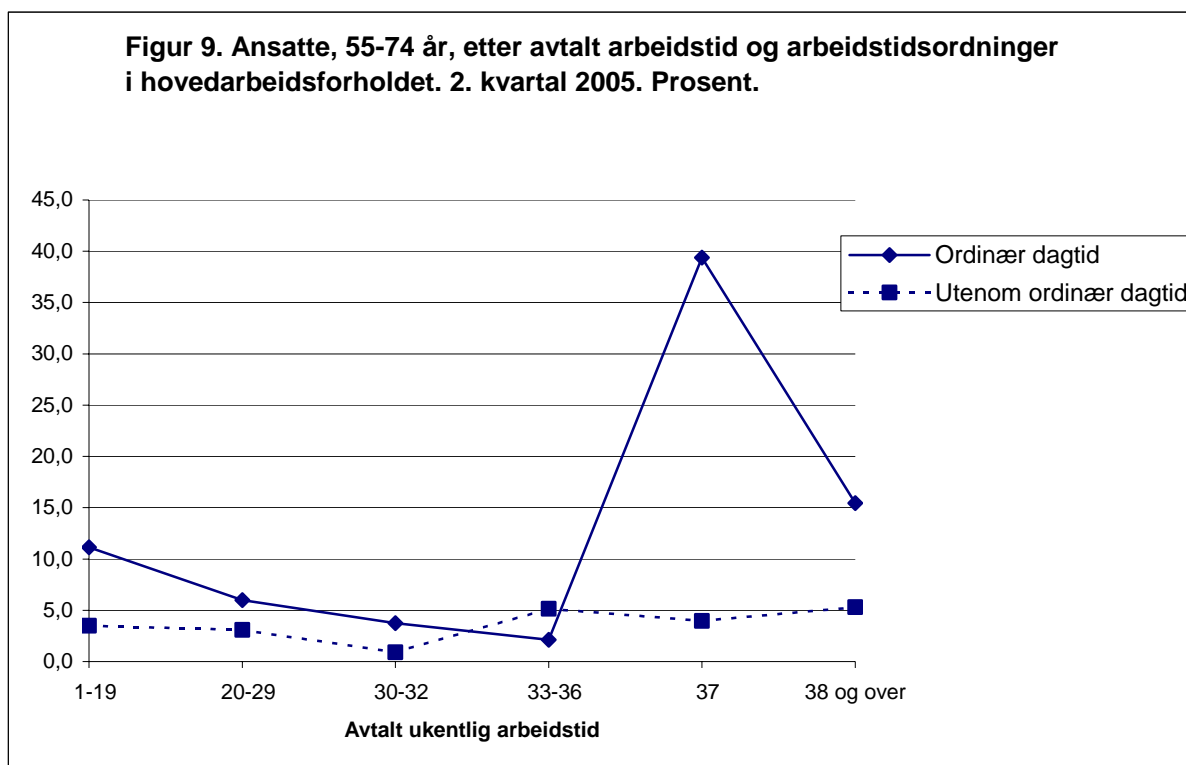
Figurene 7-9 viser tydelig forskjellen i yngre og eldres tilknytning til arbeidsmarkedet. Deltid er mest utbredt blant de yngste og de eldste. For de yngste kan dette ha sammenheng med at de gjerne har en deltidjobb ved siden av skolegangen eller studiene, og for de eldste at de kombinerer pensjonen med noe arbeidsinntekt.

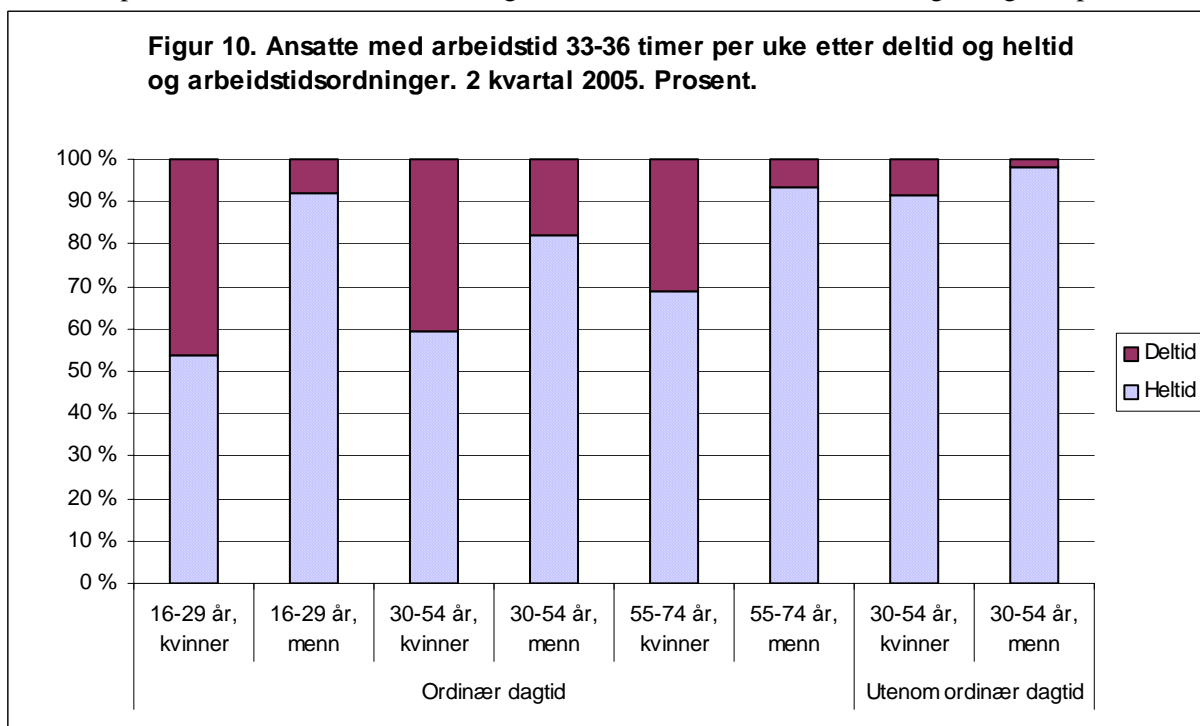
I Figur 7 ser vi også at halvparten av de ansatte i alderen 16-29 år som arbeider 1-19 timer per uken har arbeid utenom ordinær dagtid. I tillegg har de fleste som arbeider 20-29 timer arbeid utenom ordinær dagtid.

Figur 8 viser at andelen av de ansatte i alderen 30-54 år som arbeider utenom ordinær dagtid er liten, men det er allikevel denne gruppen som har flest personer som arbeider 33-36 timer per uken og som har dette som arbeid utenom ordinær dagtid. Figurene 7-9 viser at andelene av ansatte som jobber utenom ordinær dagtid synker med økende alder.

64 prosent (83 000) av de som arbeider utenom vanlig dagtid med avtalt arbeidstid på 33-36 timer per uke er i alderen 30-54 år. Selv om det er om lag like mange kvinner og menn i denne gruppen er det 2 000 flere menn som har dette som en heltidsstilling enn kvinner (figur 10). En differanse på 2 000 personer ligger innenfor feilmarginen i AKU. Andelen kvinner og menn blant de yngste og eldste med arbeidstid på 33-36 timer med heltidsstillinger er nesten lik - henholdsvis om lag 90 og 100 prosent.

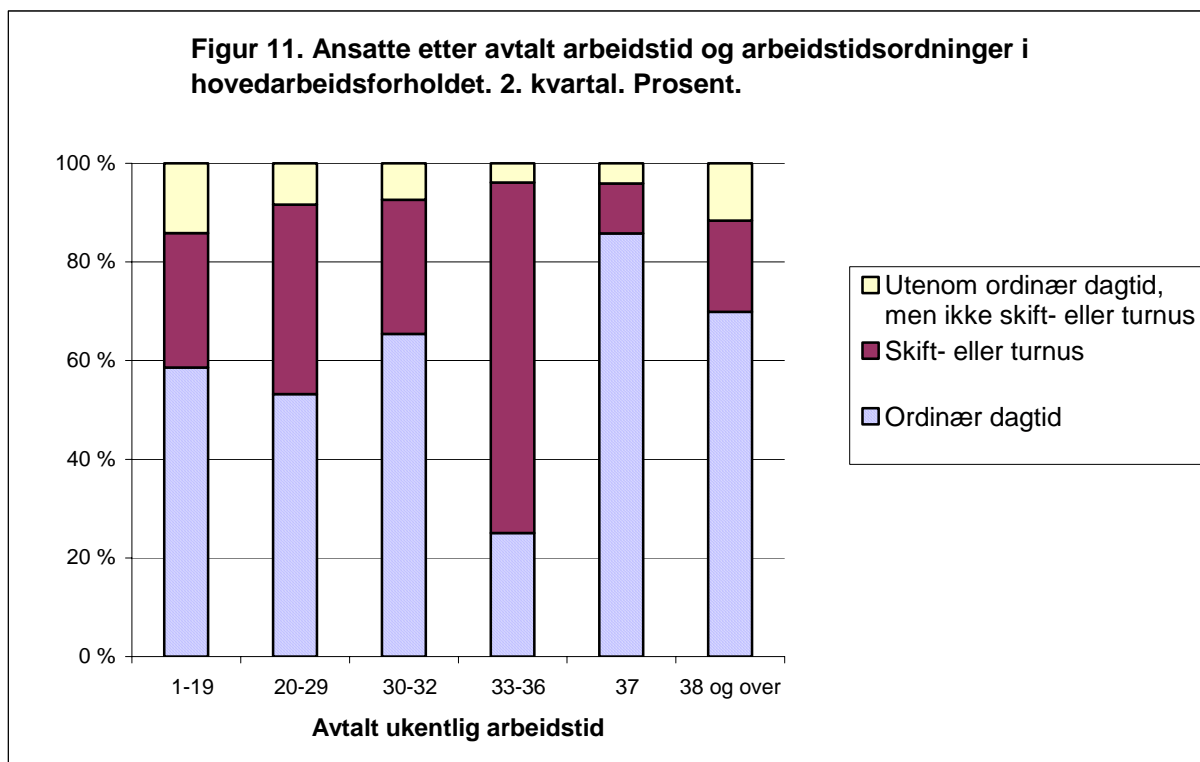

De største forskjellene mellom kjønn og om arbeid på 33-36 timer per uken regnes som deltid- eller heltidsstilling får vi i arbeid innenfor ordinær dagtid. Andelen kvinner med heltidsstilling og arbeid innenfor ordinær dagtid er fra 23 til 38 prosentpoeng lavere enn for menn, hvor det er spesielt kvinner i alderen 16-29 som har lavere andel heltidsstillinger enn menn (figur 10).

2.4 Skift- eller turnus er mer vanlig enn annet arbeid utenom vanlig dagtid

Vi har hittil i analysen sett på hvordan de med ordinær dagtid og de utenom ordinær dagtid fordeler seg på ukentlig arbeidstid. I dette avsnittet vil vi splitte opp gruppen utenom ordinær dagtid i skift/turnus eller ikke skift/turnus og se om disse to fordeler seg ulikt med hensyn på ukentlig arbeidstid.

75 prosent av de som har arbeid utenom ordinær dagtid har dette som en regelmessig skift- eller turnusordning. Som figur 11 viser er skift- eller turnus den dominerende arbeidstidsordningen utenom vanlig dagtid for alle arbeidstider. Der hvor det er størst innslag av arbeid utenom dagtid uten skift/turnus er for de korte og lange arbeidstidene - 1-19 timer og 38 timer og mer.

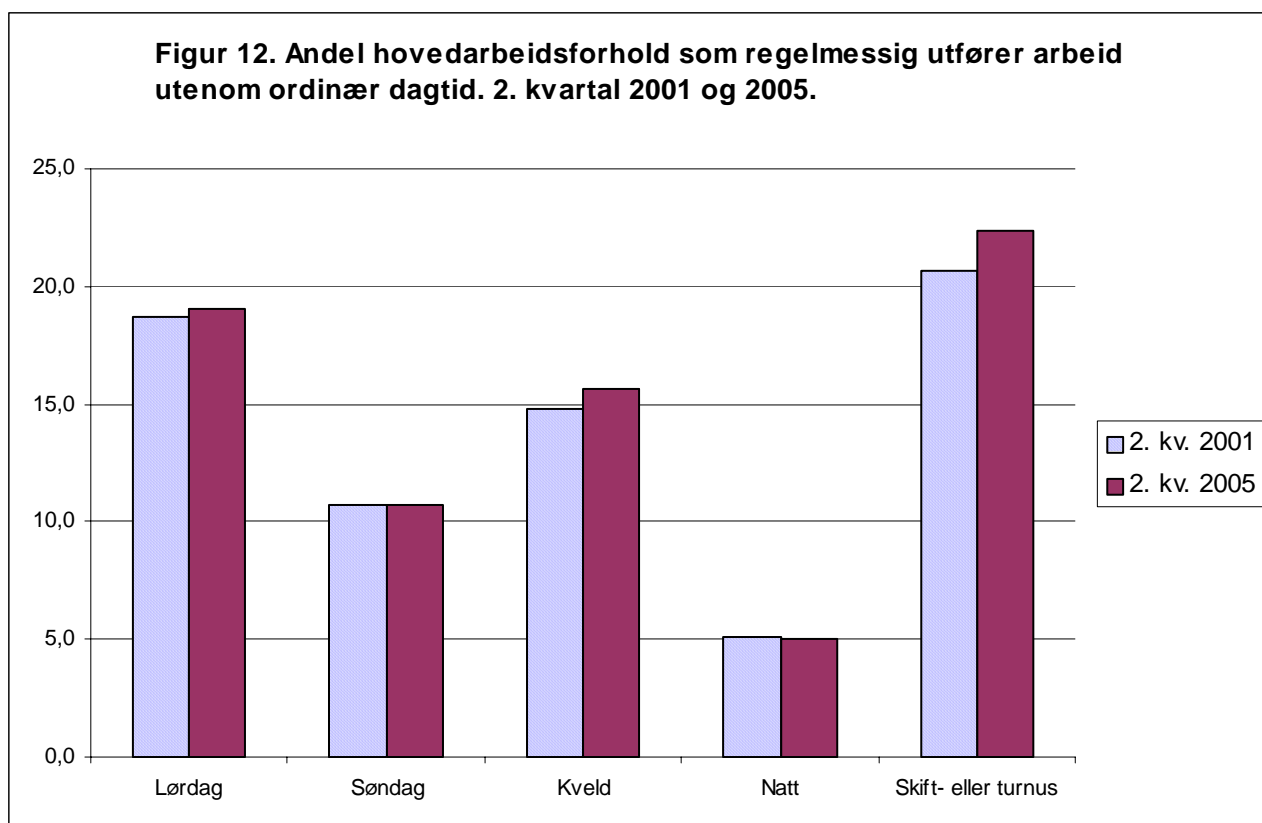

57 prosent av de 472 000 med en skift- eller turnusordning er kvinner. Utover dette arbeider 159 000 ansatte utenom ordinær dagtid uten å inngå i en skift- eller turnusordning. Av dem er 55 prosent menn.

3. En person kan ha flere arbeidstidsordninger

Dette avsnittet skiller seg fra den tidligere analysen ved at vi nå ser på de ulike arbeidstidsordningene hver for seg, mens i forrige avsnitt så vi på hvordan de ansatte fordelte seg på de ulike arbeidstidsordningene og de ansatte var kun talt med en gang. I den videre analysen vil for eksempel en servitør som arbeider på lørdagskvelder svare at han har både lørdags- og kveldsarbeid. *Det er dermed antall arbeidstidsordninger som hver ansatt har som blir talt opp, og ikke personer.* Summen av ansatte med de ulike arbeidstidsordninger er derfor større enn ansatte til sammen, fordi hver enkelt ansatt kan ha flere arbeidstidsordninger på samme tid.

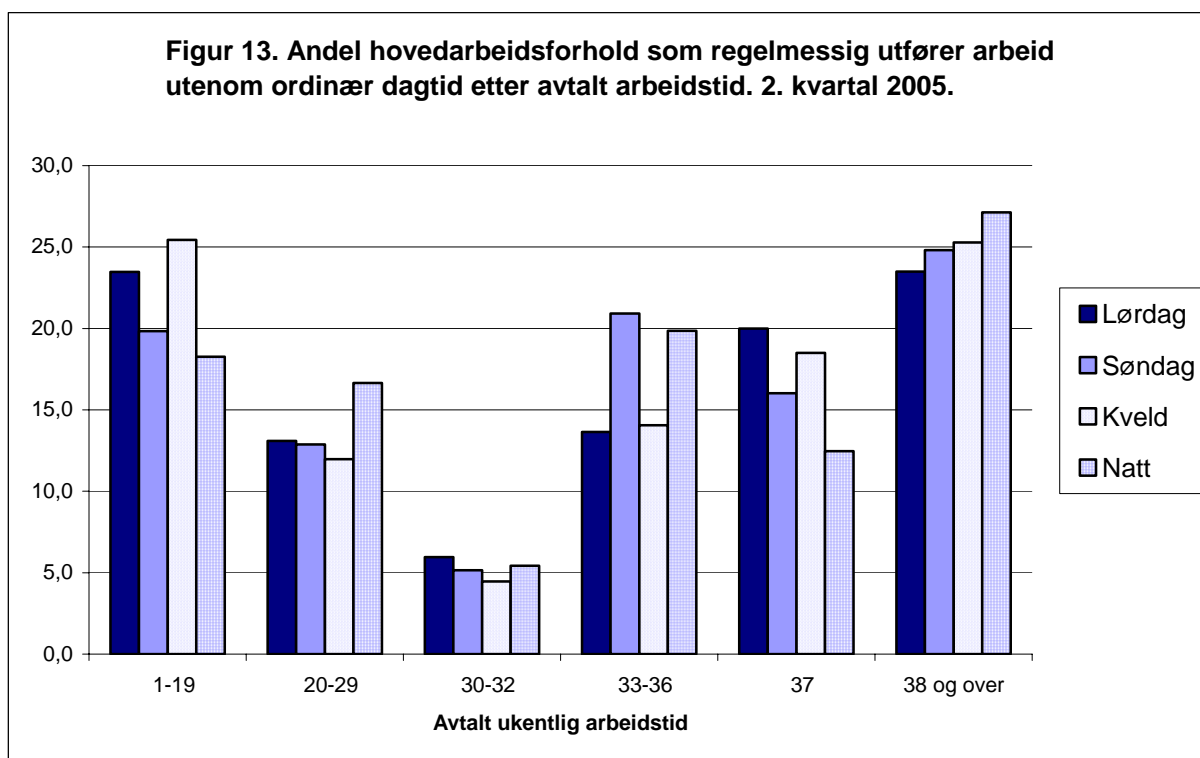
Andelen med søndags- eller nattarbeid er lik i 2001 og 2005, mens det er en liten økning i ansatte som sier de arbeider regelmessig på lørdag eller på kvelden, henholdsvis 0,4 og 0,8 prosentpoeng. Som nevnt tidligere økte andelen med regelmessig skift- eller turnusarbeid med 2 prosentpoeng i perioden 2001 til 2005.

3.1 Arbeidstid i uken

Figur 13 viser fordelingen av arbeidstidsordningene etter avtalt ukentlig arbeidstid. 25 prosent av de som har kveldsarbeid (alene eller i kombinasjon med en av de andre ordningene) har en avtalt ukentlig arbeidstid på 1-19 timer.

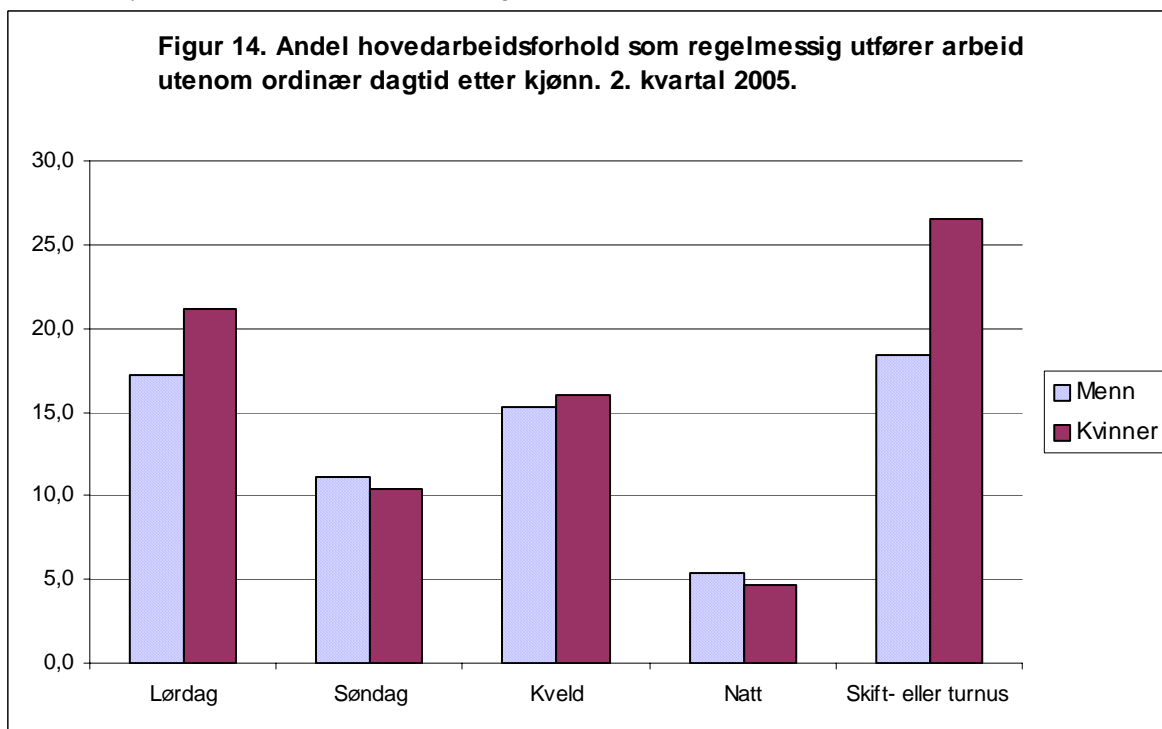
Som vi ser i figur 13 kan vi dele disse ulike ordningene i to; lørdags- og kveldsarbeid og søndags- og nattarbeid. Andelen med kort deltid (1-19 timer) eller lang heltid (38 timer og mer) er lik for lørdagsarbeid og kveldsarbeid på henholdsvis 24 og 25 prosent. For søndags- eller nattarbeid er det mest vanlig med slikt arbeid som lang heltid og dernest med arbeidstid i intervallet 33-36 timer.

93 prosent av de som arbeider regelmessig på søndager med avtalt ukentlig arbeidstid på 33-36 timer har dette som en heltidsjobb. For de tre andre ordningene ligger denne andelen i overkant av 90 prosent.

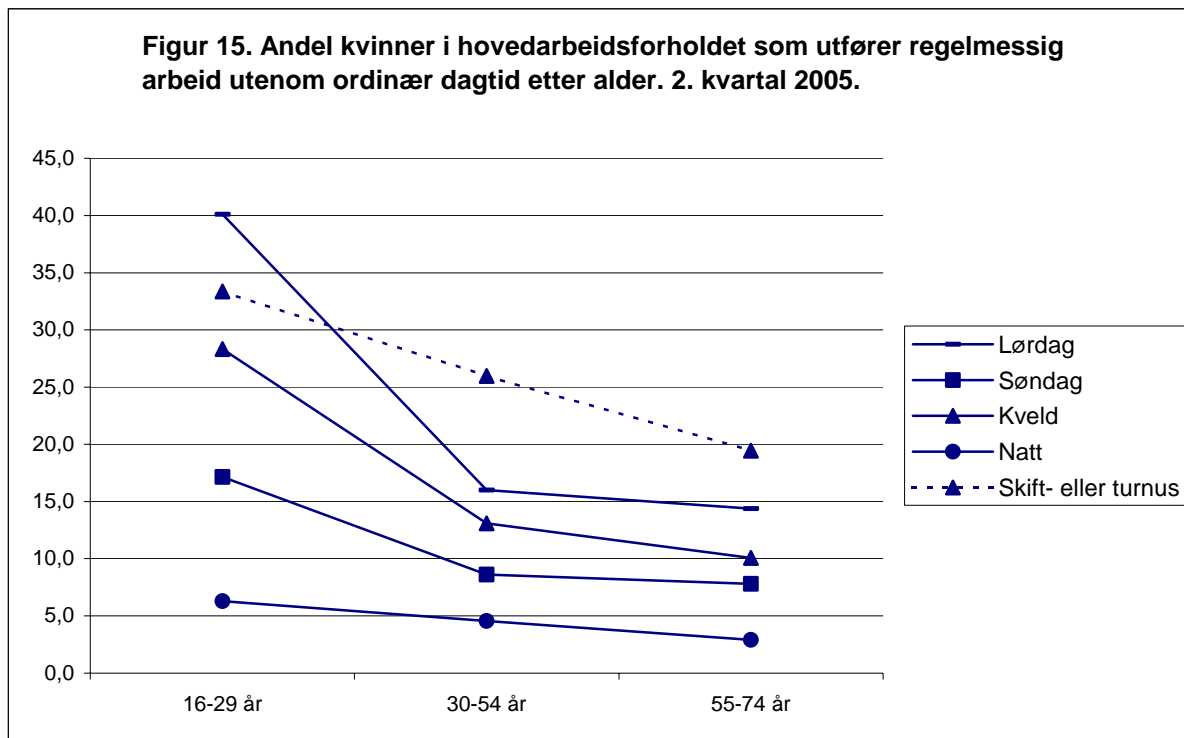
3.2 Kjønn

Statistikken forteller at det er mer vanlig å ha skift- eller turnusarbeid eller jobbe på lørdager for kvinner enn for menn. Andelen kvinner som arbeider lørdager og skift- eller turnus i forhold til andelen menn har økt i perioden 2001 til 2005. I 2001 var andelen menn og kvinner med kveldsarbeid lik, mens i 2005 var andelen kvinner med kveldsarbeid 0,7 prosentpoeng høyere enn for menn. Andelen som utfører arbeid søndag eller natt har vært uendret i perioden 2001 til 2005, og det er fremdeles slik at andelen menn er høyere for disse arbeidstidsordningene.

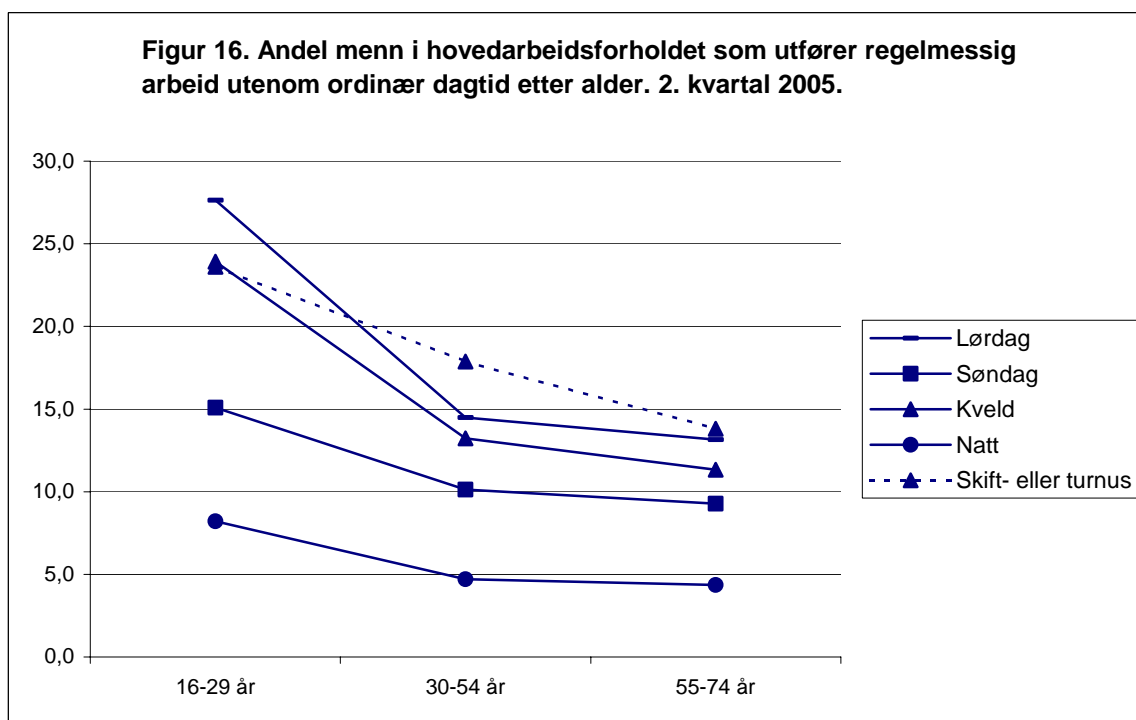

3.3 Alder

Forskjellen mellom kvinnelige og mannlige ansatte jevner seg ut for de eldre arbeidstakerne, med unntak av skift- eller turnusarbeid, som er mer utbredt for kvinner i alle aldersgrupper enn for menn.

34 prosent av de 471 000 ansatte i alderen 16-29 år arbeider på lørdager. Det er særlig lørdagsarbeid og kveldsarbeid som er vanlig blant de unge. Men yngre kvinner har og stor andel (33 prosent) skift- eller turnusarbeid og da spesielt i helse- og sosialnæringen. De mest typiske arbeidsstedene for lørdags eller kveldsarbeid er varehandel, hotell og restaurant. For de yngste i aldersgruppen 16-29 år er dette i stor grad deltidsarbeid ved siden av skolegang eller studier. Over 60 prosent av de som arbeider på lørdager eller søndager har dette som en deltidsjobb, mens 44 prosent har dette som deltidsjobb når de har en skift- eller turnusordning.

3.4 Næring

Arbeid utenom ordinær dagtid er vanligst i hotell og restaurant. 66 prosent av de ansatte i denne næringen hadde regelmessig lørdagsarbeid – minst to lørdager i løpet av fire uker, 46 prosent hadde søndagsarbeid, 43 prosent kveldsarbeid og 20 prosent nattarbeid – minst halvparten av arbeidsdagene i 2005.

Skift- eller turnusarbeid er mest utbredt i olje- og gassutvinning, i helse- og sosialtjenester og transport og kommunikasjon, med henholdsvis 47, 45 og 42 prosent.

I varehandel er det særlig lørdagsarbeid som skiller seg ut som den mest typiske av disse arbeidstidsordningene, 40 prosent. Kveldsarbeid er noe mindre vanlig enn lørdagsarbeid innen varehandel (19 prosent), men andelen som arbeider på kvelden har økt med 4,5 prosentpoeng fra 2001 til 2005. Mens andelen som arbeider på lørdager har økt med 3 prosentpoeng fra 2001 til 2005.

Referanser

Olberg, Dag (2005): "Avtalt tid? Lokale arbeidstidsordninger og avtaler". FAFO 2005:03

Vågane, Liva (2002): "Levekårsundersøkelse blant landbruksbefolkningen 2002"
Dokumentasjonsrapport 2002/77, SSB

Willadsen, Bjørn (2007): "Sammenliknbart turnusarbeid" Artikkel fra 26.07.2007
på www.frifagbevegelse.no

Vedlegg 1. Arbeidstidsordninger - definisjoner

I dette vedlegget vil vi kort beskrive de ulike typene av arbeid utenom ordinær dagtid.

Det er to hovedtyper av arbeid utenom ordinær dagtid, mandag - fredag kl. 06-18;

1. Skift- eller turnusarbeid.

Skiftarbeid er en arbeidsform der to eller flere arbeidslag regelmessig avløser hverandre på bestemte tider hvert arbeidsdøgn. Det er hovedsakelig to typer skiftordninger; døgnskift og helkontinuerlig.

I **døgnskift** stopper produksjonen i helgene, og kan dreie seg om en treskiftsordning eller en toskiftsordning uten nattarbeid. Ved toskiftsarbeid er døgnet inndelt i to arbeidsperioder. Tariffbestemt arbeidstid er oftest 35,5 timer for treskift (38 timer i arbeidsmiljøloven) eller 36,5 timer for toskiftsordning uten regelmessig arbeid på søn- og helgedager.

Helkontinuerlig innebærer som navnet tilsier skift både på natten og i helger og høytider. I mange virksomheter går produksjonen syv dager i uken, døgnet rundt. Dermed oppstår det behov for skiftarbeid. Tariffbestemt arbeidstid er oftest 33,6 timer per uke (36 timer i arbeidsmiljøloven).

Turnusordning er en arbeidstidsordning der arbeidet foregår på ulike tider av døgnet i samsvar med en vaktliste som gjelder for en gitt periode og minst for en uke. Turnus sidestilles med døgnskift, fordi turnus ikke inneholder nok timer med ubekvem arbeidstid på natt og søndager i forhold til arbeidsmiljølovens definisjon av "helkontinuerlig". Bakgrunnen for forskjellen er at bemanning på sykehus er lavere på natten. Det gjør at det blir færre nattevakter for helsepersonell. Tariffbestemt arbeidstid er derfor det samme som døgnskift treskiftsordning på 35,5 timer per uke.

I industrien er (helkontinuerlig) skift vanlig fordi bemanningsbehovet stort sett er det samme døgnet rundt, uken i gjennom. I helse- og sosialtjenester svinger behovet for bemanning med det som er den naturlige rytmen for pasientene med dag og natt, og følgelig vil bemanningsbehovet variere gjennom døgnet og uken.

2. Arbeid utenom ordinær dagtid - ikke skift- eller turnus.

Vil si arbeid på kveld, natt, lørdag og/eller søndag uten at dette er skift- eller turnusarbeid.

For grupper med belastende arbeidstidsordninger er det fastsatt kortere ukentlig arbeidstid i §10-4 i arbeidsmiljøloven vedrørende alminnelig arbeidstid. Men ofte er arbeidstiden i tariffavtalene kortere enn det som er fastsatt i arbeidsmiljøloven.

Vedlegg 2. Tallgrunnlag til figurene 1-16.

Figur 1	Ordinær dagtid	Utenom ordinær dagtid
1-19 timer	161 584	114 018
20-29 timer	94 027	82 631
30-32 timer	64 430	34 096
33-36 timer	43 140	128 979
37 timer	798 626	132 502
38 timer og mer	317 298	136 737
Uoppgitt	3 660	2 072

Figur 2	Ordinær dagtid	Utenom ordinær dagtid
1-19 timer	7,6	5,4
20-29 timer	4,4	3,9
30-32 timer	3,0	1,6
33-36 timer	2,0	6,1
37 timer	37,8	6,3
38 timer og mer	15,0	6,5

Figur 3	Heltid	Deltid
Ordinær dagtid	67,8	32,2
Utenom ordinær dagtid	94,4	5,6

Figur 4	Ordinær dagtid	Utenom ordinær dagtid
1-19 timer	11,2	8,4
20-29 timer	7,5	6,7
30-32 timer	5,4	2,6
33-36 timer	2,9	6,5
37 timer	29,0	5,3
38 timer og mer	10,3	3,9

Figur 5	Ordinær dagtid	Utenom ordinær dagtid
1-19 timer	4,3	2,6
20-29 timer	1,6	1,3
30-32 timer	0,9	0,7
33-36 timer	1,3	5,7
37 timer	46,0	7,2
38 timer og mer	19,4	8,8

Figur 6		Heltid	Deltid
Kvinner	Ordinær dagtid	60,0	40,0
	Utenom ordinær dagtid	92,2	7,8
Menn	Ordinær dagtid	84,2	15,8
	Utenom ordinær dagtid	96,7	3,3

Figur 7	Ordinær dagtid	Utenom ordinær dagtid
1-19 timer	13,9	13,2
20-29 timer	3,2	5,2
30-32 timer	1,4	2,3
33-36 timer	1,7	5,7
37 timer	27,4	8,0
38 timer og mer	10,9	6,6

Figur 8	Ordinær dagtid	Utenom ordinær dagtid
1-19 timer	4,3	3,1
20-29 timer	4,5	3,7
30-32 timer	3,4	1,6
33-36 timer	2,1	6,5
37 timer	41,1	6,3
38 timer og mer	16,4	6,7

Figur 9	Ordinær dagtid	Utenom ordinær dagtid
1-19 timer	11,1	3,5
20-29 timer	6,0	3,1
30-32 timer	3,7	0,9
33-36 timer	2,1	5,1
37 timer	39,4	4,0
38 timer og mer	15,5	5,3

Figur 10		Heltid	Deltid
Ordinær dagtid	16-29 år, kvinner	53,9	46,1
	16-29 år, menn	92,1	7,9
	30-54 år, kvinner	59,4	40,6
	30-54 år, kvinner	81,9	18,1
	55-74 år, kvinner	68,7	31,3
	55-74 år, menn	93,4	6,6
Utenom ordinær dagtid	30-54 år, kvinner	91,5	8,4
	30-54 år, menn	98,1	1,9

Figur 11	Ordinær dagtid	Skift- eller turnus	Utenom vanlig dagtid
1-19 timer	58,6	27,2	14,1
20-29 timer	53,2	38,4	8,4
30-32 timer	65,4	27,2	7,4
33-36 timer	25,1	71,1	3,9
37 timer	85,8	10,2	4,1
38 timer og mer	69,9	18,5	11,6

Figur 12	2. kvartal 2001	2. kvartal 2005
Lørdag	18,7	19,1
Søndag	10,7	10,7
Kveld	14,8	15,6
Natt	5,1	5,0
Skift- eller turnus	20,7	22,3

Figur 13	Lørdag	Søndag	Kveld	Natt
1-19 timer	23,5	19,8	25,4	18,3
20-29 timer	13,1	12,9	12,0	16,7
30-32 timer	6,0	5,2	4,5	5,4
33-36 timer	13,7	20,9	14,0	19,9
37 timer	20,0	16,0	18,5	12,5
38 timer og mer	23,5	24,8	25,3	27,1

Figur 14	Menn	Kvinner
Lørdag	17,2	21,1
Søndag	11,1	10,4
Kveld	15,3	16,0
Natt	5,4	4,7
Skift- eller turnus	18,4	26,5

Figur 15	16-29 år	30-54 år	55-74 år
Lørdag	40,1	16,0	14,4
Søndag	17,2	8,6	7,8
Kveld	28,3	13,1	10,1
Natt	6,3	4,5	2,9
Skift- eller turnus	33,4	26,0	19,4

Figur 16	16-29 år	30-54 år	55-74 år
Lørdag	27,6	14,5	13,1
Søndag	15,1	10,1	9,3
Kveld	23,9	13,2	11,3
Natt	8,2	4,7	4,4
Skift- eller turnus	23,6	17,9	13,8